

“රුකියාත් රුකෙන ජල ප්‍රශ්නෙන් විසඳෙන වැඩපිලිවෙලක් අපිට ඕනෑ” යි වැලිවේරිය කම්කරුවන් පවසයි

රොහාන්ත ද සිල්වා විසිති
2013 නොවැම්බර් 7

ජනතා සුභසාධනය සඳහා කැපවෙනැයි කෙතරම් පූච්චානම් දෙඩවුව ද, ජනාධිපති රාජපක්ෂගේ එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධාන (එජනිස) ආන්ඩුව මූලික වශයෙන් කැපව සිටින්නේ ධනපති ලාභ අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීමට බව, පිරිසිදු ජලය ඉල්ලා ගම්පහ, වැලිවේරිය ප්‍රදේශවාසීන් ගෙන යන උද්ඝෝෂනය මධ්‍යයේ වඩවඩාත් හෙලිදරව් වෙමින් පවතී. වැලිවේරිය, රතුපස්වල පිහිටි වෙනිග්‍රොස් ඩිප් ප්‍රොඩක්ට්ස් කම්හල හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ භූගත ජලය අපවිත්‍රව ඇතැයි චෝදනා කරමින් එම කම්හල ඉවත් කරන ලෙස ප්‍රදේශවාසීන් ගෙන යන උද්ඝෝෂනයට මාස තුනක් ගතව ඇත. එනමුදු, ආන්ඩුවේ මූලික එල්ලය මහජනතාවගේ ජල ප්‍රශ්නය විසඳීම නොව, උද්ඝෝෂනය හේතුවෙන් වසා දමා ඇති කම්හල කෙසේ හෝ යලි විවෘත කොට කම්හල හිමි හේලීස් සමූහ ව්‍යාපාරයේ ලාභ තර කර දීමයි.

එජනිසයෙන් පාලනය කෙරෙන බස්නාහිර පලාත් සභාවේ මහ ඇමති ප්‍රසන්න රනතුංග පසුගිය 26 දා කැඳවූ මහජන හමුවෙන් ආන්ඩුවේ මෙම අරමුණ වඩාත් විශද විය. “ප්‍රශ්නය විසඳාගැනීමට කිසි උනන්දුවක් නැත” යි මහජනතාවට චෝදනා කල රනතුංග, උද්ඝෝෂනයේ යෙදුණු මහජනයාට වෙඩි තබා හමුදාව විසින් සිදුකල ඝාතනයන්හි වගකීම මහජනතාව මතම පැටවීමට උත්සාහ කලේය. කම්හල නැවත විවෘත කිරීම සඳහා ඔහු දැරූ ප්‍රයත්නයට එරෙහිව පැන නැගී ඇති මහජන විරෝධය මධ්‍යයේ රනතුංගට පසුබා යෑමට සිදු විය.

මේ අතර, ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් ජේ.ජේ. රත්නසිරි මාධ්‍යවේදීන් අමතා පසුගිය 16 දා සඳහන් කලේ, “තමන් වෙත ලැබුණු වාර්තාවලට අනුව” ජල දූෂනයට හේතුව මෙම කර්මාන්තශාලාව නොවන බවයි. ඔහු තවදුරටත් කියා සිටියේ දිස්ත්‍රික්කයේ අධික කර්මාන්ත ශාලා හා ජන සන්තවය, වැසිකිලි අපද්‍රව්‍ය හා තවත් ස්වාභාවික හේතූන් මෙයට බලපා ඇති බවයි. දිස්ත්‍රික් ලේකම් මෙසේ ප්‍රකාශ කල ද, ප්‍රදේශයේ භූගත ජලයේ ආම්ලිකතාව වැඩිවීම සම්බන්ධයෙන් කරන ලද විධිමත් පරීක්ෂණයක වාර්තාවක් මෙතෙක් ප්‍රසිද්ධියට පත් කෙරී නොමැත.

මහජන විරෝධය වැඩෙත්ම, ජනාධිපති රාජපක්ෂ, පරීක්ෂණ වාර්තාවක් සපයන ලෙස රජයට අයත් කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයට (අයිටීඅයි) නියෝග කලේය. එනමුදු, ආයතන සභාපතිවරයා ආරම්භයේ දී කල සැඳහුම් වලින් පසු පරීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් දක්වන දැඩි නිහඬතාව පිටුපසින්, එවන් පරීක්ෂණයක් යට ගැසීම සඳහා වන ප්‍රයත්නයක් වෙනැයි යන සැකය දැඩි ලෙස මතුව ඇත. මෙම තතු තුල එවන් වාර්තාවක් ප්‍රකාශයට පත් වුවද එහි ස්වාධීනත්වය පිලිබඳ කවර හෝ විශ්වාසයක් තැබිය නොහැක.

මිලිටරි ප්‍රහාරයකින් පසුව පවා මහජන උද්ඝෝෂනය නතර කිරීමට අසමත් වූ ආන්ඩුව, ආරම්භයේදී උද්ඝෝෂනයට සහයෝගය දුන් තෙරිපැහැ සිරිධම්ම නම් බෞද්ධ භික්ෂුව සමග රහසේ ඇති කර ගත් එකඟතාවක් මගින් උද්ඝෝෂනය නතර කොට කම්හල නැවත විවෘත කිරීමට සැලසුම් කලද ප්‍රදේශවාසීන්ගේ බලගතු විරෝධතාව හේතුවෙන් එම ප්‍රයත්නය ද ව්‍යර්ථ විය.

මේ අතර, කම්හල වසා දැමීම හේතුවෙන් අගෝස්තු මාසයේ සිට වැටුප් අහිමි ව සිටින දහසකට ආසන්න කම්කරුවන් මුහුණ දී සිටින දුෂ්කර තත්වය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රදේශවාසීන් වගකිවයුතුයැයි පවසමින් කම්කරුවන් සහ ප්‍රදේශවාසීන් එකිනෙකාට එරෙහිව පිහිටුවීමේ ප්‍රයත්නයක ද ආන්ඩුව හා භාමිපුතුන් මුල සිටම යෙදී ගත්හ.

ආන්ඩුවට සහ කම්හලේ පාලකයන්ට එරෙහිව වැඩෙන මහජන විරෝධය ගසා කැමේ අරමුණෙන් උද්ඝෝෂනය මැදට පැන සිටින විපක්ෂ එක්සත් ජාතික පක්ෂය (යූඑන්පී) සහ ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ (ජවිපෙ), කම්කරුවන් මුහුණ දෙන තත්වය මුලුමනින්ම නොතකා හැරෙන දිශාවකට උද්ඝෝෂනය යොමු කරමින් ආන්ඩුවේ ඉහත ප්‍රයත්නයට පිටුබලය සපයති.

යූඑන්පීයේ ප්‍රාදේශීය සභා මන්ත්‍රීවරයෙකු වන ප්‍රමිත හෙට්ටිආරච්චිගේ නායකත්වයෙන් යුත් “සියනෑ ජලය සුරැකීමේ සංවිධානය” මෙහි මූලික ක්‍රියා කලාපය ඉටු කරන අතර, එය හා සන්ධාන ගතව සිටින නව සමසමාජ පක්ෂය සහ එක්සත් සමාජවාදී පක්ෂය වැනි ව්‍යාජ වාම පක්ෂ හා වෘත්තීය සමිති ද, මෙම ප්‍රතිගාමී වැඩපිලිවෙලේ සෘජු කොටස්කරුවෝ වෙති.

ලක්බිම ඉරිදා සංග්‍රහයට දැන් සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැන කතා කරමින් හෙට්ටිආරච්චි සඳහන් කළේ, කර්මාන්තශාලාවට එරෙහිව අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය යටතේ ද, හා “ජන ජීවිතය අඩාලවීම” හා ඝාතනයන් සම්බන්ධයෙන් මානව හිමිකම් නඩුවක් ද පැවරිය හැකි බවය.

අධිකරනය මගින් මහජන අයිතීන් ආරක්ෂා කර ගත හැකි යයි සඳහන් කිරීමමක් ප්‍රෝඩාවකි. කොමිෂන්වල විදියේ පවුල් සිය ගනනක් බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කිරීමට එරෙහි අරගලය ද යුළුන්පිය විසින් මෙලෙස අධිකරන ක්‍රියාමාර්ගයක සිරකර කඩාකප්පල් කරන ලදී. නඩුව විභාග කල ශ්‍රේණිධාරකරන විනිසුරු මඩුල්ලේ සභාපති අගවිනිසුරු මොහාන් පීරිස් පවුල් ඉවත් කිරීම් අනුමත කරමින් සඳහන් කළේ “සිදුකෙරෙමින් තිබෙන සංවර්ධන කටයුතු වලට කිසිවෙකුත් බාධා නොකල යුතු” බවයි.

යුළුන්පිය විසින් අධිකරන ක්‍රියාමාර්ගයන් තුළ අරගලය කොටුකිරීමට තැත් කිරීම අහම්බයක් නොවේ. රාජපක්ෂ ආන්ඩුව විසින් ක්‍රියාවට දමන වෙලද පොල ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරන පිලිවෙත මිස අන් පිලිවෙතක් එපාපයට නැත. 1996 දී, නිවසේනා ප්‍රදේශයක් වූ වැලිවේරියේ පිහිටුවූ වෙනිග්‍රොස් කම්හලට එරෙහිව කවර හෝ ක්‍රියාමාර්ගයක් රනිල් වික්‍රමසිංහගේ යුළුන්පී ආන්ඩුව විසින් නොගත්තේ එබැවිනි.

මෙම තතු යටතේ, නිවැසියන්ගේ ජල අයිතිය ද කම්කරුවන්ගේ රැකියා අයිතිය ද තහවුරු කෙරෙන ක්‍රියාමාර්ගයක් යටතේ කම්කරුවන් සහ ප්‍රදේශවාසීන් එකමුතුවීමේ අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරමින් සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය (සසප) සහ සමාජ සමානතාව සඳහා ජාත්‍යන්තර තරුණයෝ හා ශිෂ්‍යයෝ පසුගිය දා වැලිවේරිය, රතුපස්වල ප්‍රදේශයේ උද්ඝෝෂනයක යෙදුනි. ධනපති ව්‍යවසායකයන්ගේ ලාභ අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කෙරෙන ධනේශ්වර ක්‍රමය යටතේ තම අයිතීන් තහවුරු කරගත නොහැකි බවත් ඒ සඳහා ධනේශ්වර සංවිධාන සහ ඔවුන්ගේ ක්‍රියාමාර්ග වලින් බිඳී ජාත්‍යන්තර සමාජවාදය සඳහා සටන් වැදිය යුතු බවත් උද්ඝෝෂකයෝ මහජනතාවට පැහැදිලි කලහ.

සංවාදයට එක් වූ එක් ත්‍රි-රෝද රථ රියැදුරෙක් මෙසේ සඳහන් කළේය: “ඊයේ මහ ඇමති ප්‍රසන්න රනතුංග ආව. එයා ආවේ අපේ වතුර ප්‍රශ්න ගැන කතා කරන්න නෙවෙයි. කතා කරලා හොඳ විදිහකට උකට්ටිය අරිමුයි කියන්න. මිනිස්සු හු කියන්න ගත්තම හෙමින් සැරේ යන්න ගියා. මීට පස්සෙ ඡන්ද ඉල්ලන්නවත් එන්න එපා කියලයි අපි ඒගොල්ලන්ට කියන්නේ.”

එක් නිවැසියකු පැවසුවේ, බීමට බෝතල් ජලය පාවිච්චි කිරීමට සිදුවීම නිසා ප්‍රදේශවාසීන්ට අමතර වියදමක් දැරීමට සිදුව ඇති බවයි. ලොකු වතුර බෝතලයක් රුපියල් 150 ක් වන බවත් එය සැහෙනුයේ දින දෙකකට පමණක් බවත් ඔහු පැවසීය.

කම්හල වසා දැමූ පසු ජලයේ ආම්ලිකතාව පහල බැස ඇති බව ප්‍රදේශවාසීහු පවසති. එක් ගෘහනියක් පැවසුවේ, ආසන්න නිවෙසක ලිං ජලය පරීක්ෂා කර බැලූ විට එහි ආම්ලිකතාව අඩුවී තිබූ බවයි. “වතුර ප්‍රශ්න නිසා දැන් මෙහේ ජීවත් වෙන්න බැරි තත්වයක් තියෙන්නේ. ඒත් අපි මේ ගෙවල් අතහැරල කොහේ යන්නද? වතුරවල ඇසිඩ් නිසා දැන් කවුරුවත් මේ ඉඩම් ගන්නේ නෑ.”

ප්‍රදේශයේ සෑම නිවෙසකම පාහේ ලිදක් ඇති තතු යටතේ මුදලට ජලය ලබා දීමට විරෝධය පල කිරීමක් වශයෙන් නව ජල නල සම්බන්ධතා නොගැනීමට ප්‍රදේශවාසීන් තීරනය කර ඇති බව ද ඇය පැවසුවාය.

මිලිටරි ඝාතනයන් සමඟ මතුවූ දැඩි විරෝධතාවය සමනය කිරීමට මහර හා ගම්පහ ප්‍රාදේශීය සභා විසින් ප්ලාස්ටික් ජල ටැංකි ප්‍රදේශය පුරා තැනින් තැන තබා ඇති නමුත් ඒවාට ජලය සැපයුම නිසියාකාරව සිදු නොකෙරේ. සමහර ටැංකිවලට කිසිසේත්ම ජලය නොසැපයෙන අතර, අනෙක්වාට ද ජලය සැපයෙන්නේ දින කිහිපයකට වරකි. “අපි දැන් ඇසිඩ්ගතිය අඩු ලිදකින් වතුර ගන්නවා” යයි එක් ගෘහනියක් පැවසුවාය.

වෙනිග්‍රොස් කම්හලේ සේවය කල, අගෝස්තු මස සිට වැටුප් අහිමිව සිටින කම්කරු කාන්තාවක් පැවසුවේ ඇය ඇතුලු හය සියකට ආසන්න කොන්ත්‍රාත් පදනමේ කම්කරු පිරිසකට වැටුප් අහිමිව ඉතා දුෂ්කර තත්වයක පසුවන බවයි. “අපි ඕට්ටි කරල මාසෙකට කොහොම හරි රුපියල් 20,000 ක් විතර හොයා ගත්ත. දැන් ඒ මුලු ආදායම ම නැති වෙලා. දරුවොත් එක්ක මහපාරට තමයි බහින්න වෙලා තියෙන්නේ. අපිත් වතුර වල ඇසිඩ් ප්‍රශ්නයට මුහුණ දෙනව. අපේ රැකියාව රැකෙන ජල ප්‍රශ්නෙන් විසඳෙන වැඩපිලිවෙලක් තමයි අපිට ඕන. ඒත් දැන් උද්ඝෝෂනය ගෙන යන සංවිධාන අපේ රැකියා ගැන තඹේකට තකන්නේ නෑ. ඔවුන් කරන්නේ කම්කරුවොයි, අනෙක් ගම්මුයි හේද කරන එක. කොටින්ම දැන් අපේ අම්මයි, මායි මේ ප්‍රශ්න උඩ වීරසක වෙලා. ඔය ගොල්ලො (සසප) විතරයි අපි දෙගොල්ල එකමුතු කරල ප්‍රශ්න දෙකම විසඳන වැඩපිලිවෙලක් ඉදිරිපත් කරන්නේ.”